

KNJIŽENJE OBRAČUNA NADOMESTILA ZA ČAKANJE NA DELO IN IZPLAČILO KRIZNEGA DODATKA

Zakon o interventnih ukrepih za zaježitev epidemije COVID-19 in omilitev njenih posledic za državljane in gospodarstvo (ZIUZEOP) v 21. in 22. členu ureja povračilo izplačanih nadomestil plače pri delodajalcih, ki zaposlenim začasno ne morejo zagotavljati dela zaradi posledic epidemije, v 33. členu pa delno oprostitev prispevkov za zaposlene v zasebnem sektorju, ki delajo, in krizni dodatek.

Povezano z ZIUZEOP-jem je strokovni svet Slovenskega inštituta za revizijo izdal Pojasnilo 1 k Slovenskemu računovodskemu standardu 15, v katerem je opredelil, da morajo organizacije, ki bodo na podlagi ZIUZEOP-ja ali katerega drugega zakona ali predpisa pridobile kakršnokoli državno podporo od države ali lokalne skupnosti neposredno iz proračuna, prek organov države ali lokalne skupnosti oziroma prek drugih uporabnikov proračunskih sredstev za zaježitev ali odpravo posledic epidemije COVID-19 tako prejeta državno podporo izkazovati med drugimi poslovnimi prihodki v okviru skupine kontov 76 – Poslovni prihodki. Po priporočenem enotnem kontnem načrtu za gospodarske družbe, samostojne podjetnike posameznike, zadruga, nepridobitne organizacije – pravne osebe zasebnega prava ter društva in invalidske organizacije naj organizacije vso državno podporo, pridobljeno za zaježitev ali odpravo posledic epidemije COVID-19, izkazujejo na ločenem analitičnem kontu v okviru konta 768 z nazivom Drugi prihodki, povezani s poslovnimi učinki (državna podpora zaradi COVID-19).

Tako povračilo izplačanega nadomestila plače pri delodajalcih, ki zaposlenim začasno ne morejo zagotavljati dela zaradi posledic epidemije kot delna oprostitev prispevkov, predstavlja državno podporo, ki jo je treba pravilno računovodsko evidentirati, da bo mogoče zagotavljati ločeno razkrivanje državnih pomoči za zaježitev ali odpravo posledic COVID-19, kar je po prej navedenem pojasnilu treba ločeno razkrivati.

ZGLED 1

Ob predpostavki, da (povprečna) plača zaposlenega znaša 1.500 evrov bruto je v tabeli 1 prikazano knjiženje obračuna nadomestila plače pri delodajalcih, ki zaposlenim začasno ne morejo zagotavljati dela zaradi posledic epidemije in izpolnjujejo pogoje za uveljavljanje pomoči po ZIUZEOP-ju. Nadomestilo znaša 80 % povprečne plače zadnjih treh mesecev pred razglasitvijo epidemije, zato nadomestilo znaša 1.200 evrov bruto.

Tabela 1: Knjiženje obračuna nadomestila za čakanje na delo

Konto	Opis	V breme	V dobro
471	Nadomestila plač zaposlenih	1.200,00	
474	Delodajalčevi prispevki od plač, nadomestil plač, bonitet, povračil in drugih prejemkov zaposlenih (obračunani) ¹	193,20	
250	Kratkoročne obveznosti za vračunane in		1.393,20

¹ Organizacija lahko zaradi lastnih potreb prispevke izkazuje tudi ločeno po vrstah (npr. prispevek za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, zdravstveno zavarovanje in poškodbe pri delu, zaposlovanje, starševsko varstvo)

Konto	Opis	V breme	V dobro
	neobračunane plače		
250	Kratkoročne obveznosti za vračunane in neobračunane plače	1.393,20	
251	Kratkoročne obveznosti za neto plače in nadomestila plač		831,90
254	Kratkoročne obveznosti za davke iz bruto plač in nadomestil plač		102,90
252 ali	Kratkoročne obveznosti za prispevke za socialno varnost (obračunani)		458,40
253	Kratkoročne obveznosti za prispevke iz bruto plač in nadomestil plač		265,20
258	Obveznosti za prispevke izplačevalca		193,20
164	Druge kratkoročne terjatve do državnih in drugih institucij (za kritje prispevkov)	458,40	
768x	Drugi prihodki, povezani s poslovnimi učinki – Državna pomoč Covid-19 – prispevki, ki jih krije država		458,40
252 ali 253,258	Zapiranje kontov prispevkov v breme države	458,40	
164 ²	Druge kratkoročne terjatve do državnih in drugih institucij		458,40
164	Druge kratkoročne terjatve do državnih in drugih institucij	934,80	
768x	Drugi prihodki, povezani s poslovnimi učinki – Državna pomoč Covid-19 – povračilo izplačanega nadomestila		934,80

ZGLED 2

V tabeli 2 je prikazano knjiženje bruto plače za delo v času epidemije v znesku 1.500 evrov bruto in izplačilo 200 evrov kriznega dodatka.

Tabela 2: Knjiženje obračuna plače in izplačila kriznega dodatka

Konto	Opis	V breme	V dobro
470	Plače zaposlenih	1.500,00	
474	Delodajalčevi prispevki od plač, nadomestil plač, bonite, povračil in drugih prejemkov zaposlenih (od 1.500,00 evrov)	241,50	
250	Kratkoročne obveznosti za vračunane in		1.741,50

² Organizacija lahko za prispevke, ki jih neposredno plača država, tudi takoj samo zmanjša kratkoročne obveznosti za prispevke in ne vzpostavlja terjatve, ki se takoj zapre (namesto knjižb 164/768x in 252 (253,258)/164 knjiži samo 252 (253,258)/768x).

Konto	Opis	V breme	V dobro
	neobračunane plače		
250	Kratkoročne obveznosti za vračunane in neobračunane plače	1.741,50	
251	Kratkoročne obveznosti za neto plače in nadomestila plač		1.011,36
254	Kratkoročne obveznosti za davke iz bruto plač in nadomestil plač		157,14
252 ali	Kratkoročne obveznosti za prispevke za socialno varnost (obračunani)		573,00
253	Kratkoročne obveznosti za prispevke iz bruto plač in nadomestil plač		331,50
258	Obveznosti za prispevke izplačevalca		241,50
473	Krizni dodatek	200,00	
255	Krizni dodatek		200,00
164	Druge kratkoročne terjatve do državnih in drugih institucij (za kritje prispevkov za PIZ)	362,25	
768x	Druge prihodki, povezani s poslovnimi učinki – Državna pomoč Covid-19 – prispevki, ki jih krije država		365,25
252 ³ ali	Zapiranje kontov prispevkov v breme države (pokrivanje prispevka za PIZ)	365,25	
253,	Pokrivanje prispevka za PIZ delojemalca	232,50	
258	Pokrivanje prispevka za PIZ delodajalca	132,75	
164	Druge kratkoročne terjatve do državnih in drugih institucij		362,25

Ker pa v primeru dela v času epidemije država pokriva "le" prispevek za pokojninsko in invalidsko zavarovanje (tako delojemalcem kot delodajalcem), preostalih pa ne, bo preostale prispevke treba plačati. Tako so ob plačilu teh prispevkov evidentirane še knjižbe:

252 ali	Plačilo prispevkov za zdravstveno zavarovanje, poškodbe pri delu, starševsko varstvo in zaposlovanje	207,75	
253,	Plačilo prispevkov delojemalcev	99,00	
258	Plačilo prispevkov delodajalca	108,75	
110	Plačilo prispevkov za socialno varnost (brez PIZ)		207,75

ZIUZEOP v 2. odstavku 33. člena določa, da morajo delodajalci iz 1. odstavka istega člena vsakemu zaposlenemu, ki dela in čigar zadnja izplačana mesečna plača ni presegla trikratnika minimalne plače, izplačati ob plači za posamezni mesec krizni dodatek v višini 200 evrov, ki je oproščen plačila vseh davkov in prispevkov. To pomeni, da se od kriznega dodatka prispevki in davek ne obračunajo (podobno kot na primer od povračil za prehrano med delom, če so izplačana v višini do vladne uredbe). Po vsebini pa pripada samo delavcem, ki delajo ali bi delali, če ne bi šlo za prazničen ali drug dela prost dan, določen z zakonom za čas, ko delajo, v času epidemije (v

³ Tudi v tem primeru je mogoče za prispevke, ki se izkažejo kot obračunani in pri njih ne pride do denarnega toka, izpustiti vmesno knjiženje na konto 164.

sorazmernem deležu), zato je to dejansko sestavni del plačila za delo, ki pa se v celoti odrazi v neto prejemku. Zato se krizni dodatek ne obruti.